

Za izdavača:
Vladimir Manigoda

Copyright © Naslednici Maka Dizdara. Sva prava zadržana.
Copyright © ovog izdanja Kontrast izdavaštvo, 2024.

Urednik:
Ivan Isailović

Lektura:
Tamara Sokić

Dizajn korica:
Ognjen Klisara

Prelom:
Ivan Isailović

Štampa:
F.U.K. d.o.o. Beograd

Tiraž:
1000

Izdavač:
Kontrast izdavaštvo
Terazije 35, Beograd
info@kontrastizdavastvo.rs
kontrastizdavastvo.rs
www.glif.rs

MAK DIZDAR

KAMENI SPAVAČ

KONTRAST
Beograd, 2024.

Godinama me muči fenomen srednjovjekovnog čovjeka Bosne (zbog kojeg su anđeli pocrnjeli, a Satanael dobio nove bore). Satima sam stajao pred stećcima nekropola ove zemlje, smještenim pod noge prastarih šuma. Sa kamenih gromada ulazili su u mene raznoliki simboli sunca, isprepletenog bilja i ispruženih ljudskih ruku. Noću sam opkoljen zapisima sa margina starih knjiga čiji redovi vrište upitnicima apokalipse. U pohode mi tada dolazi spavač ispod kamena. Njegove blijede usne od miljevine otvaraju se da bi njegov nemušti jezik postao zvučan. U njemu prepoznajem sebe, ali još nisam siguran da sam na putu skidanja plašta sa ove tajne...

M. D.

Pa ipak mi nisi naredio uzalud: „Kreni prije nego što stigne moja Stega, za kojom Sudbina slijedi s obiljem bogatstava da ih razdijeli u oba tabora kao baštinu, spasenje i propast!

Zaratustra, Yasna (XLII, 12)

Zamara me dužina čekanja. U jednom danu po dva put mi klone duša kojoj se mračni vid i postaje već teško vjerovati.

Ivo Andrić, Ex Ponto

PUTOVI

PUTOVI

Ti si nakanio da mene nema i pod svaku cijenu
Ideš prema meni i u jurišu
Smijući se i plačući
Pred sobom
Sve čistiš
I ništiš

Ti si nakanio da me pod svaku cijenu uništiš
Ali nikako da nađeš
Istinski put
Do mene

Jer
Ti poznaješ uklesane i utrte pute
I niti ijedan drugi
(A mali su zapravo i jalovi
Bez obzira koliko su
Za tebe
Oholog i jakog
I preteški
I
Dugi)

Ti poznaješ samo one putove
Što prolaze
Od srca
I
Oka

Ali to nije sve
Ima putova što su se ispružili pred nama
Bez javnog traga kolovoza
Bez voznog reda
Bez vremena
I roka

Ti misliš da je tvoja putanja do ubogog mene
Veoma sigurna i česna
Ona
Što dolazi
S lijeva
Ili
Zdesna

Zavaravaš se stalno da do mene treba ići
Smjerovima sličnim
Sa sjevera
Ili
Juga

Ali to nije sve

Kuga
Oči uvijek
Pametno mi traži
Ispod ustalasale na vjetru raži
Iz korjena zemlje gdje se zgusla tmina

A iz bezmjernih visina
Odozgora
Pritiskivati

Grudi
Najjače
Može
Móra

Ali to nije sve

Ti ne znaš zakon raskrsnice
Između svjetlila
I
Tmice

Ali to nije sve

Jer najmanje znaš da u svome žiću
Najteža rvanja su
I ratovi pravi
U samome
Biću

Ti ne znaš dakle da zlo si moje najmanje
Između mnogih
Mojih
Velikih
Zala

Ti ne znaš s kim
Imaš posla

Ti ne znaš ništa o mojoj mapi putova

Ti ne znaš da put od tebe do mene

Nije isto što i put
Od mene
Do tebe

Ti ne znaš ništa o mome bogatstvu
Skrivenom za tvoje moćne oči
(Ti ne znaš da meni je
Mnogo više
Nego što misliš
Sudbina
Namrijela
I
Dala)

Ti si nakanio da me pod svaku cijenu uništiš
Ali nikako da nađeš istinski put
Do mene

(Shvatam te:
Čovjek si u jednom prostoru i vremenu
Što živi tek sada i ovdje
I ne zna za bezgranični
Prostor vremena
U kojem se nalazim
Prisutan
Od dalekog jučer
Do dalekog sutra
Misleći
O tebi

Ali to nije sve)